

สำนักพิมพ์บ้านและสวน

... คู่มือเลี้ยงแมว ...

CAT STORIES

ตอบทุกเรื่องที่ทาสแมวต้องรู้

อุไร จิรมงคลการ

CAT STORIES

...คู่มือเลี้ยงแมว...

เกริ่นนำ

จำได้ว่าแมวตัวแรกของเราเป็นแมวไทยสามสีเพศเมียที่หลงมาอยู่ที่บ้านตอนวัยประถม ซึ่งทุกคนในครอบครัวคัดค้านไม่ให้เลี้ยง เพราะแมวมีช่วงผลัดขน กลัวบ้านสกปรก และจะเป็นหอบหืด แต่ด้วยความซื่ออ่อน ซี้เส้น และซบถายเป็นที่เป็นทางอย่างดี ทำให้ทุกคนยอมจำนน ทุกเย็นน้องจะมานั่งหน้าบ้านเพื่อรอเรากลับจากโรงเรียน มาเล่นด้วย ช่วงนั้นทำให้เรามีความสุขมาก แต่แล้ววันหนึ่งน้องก็กระโดดไปบนรถหกล้อที่จอดแถวบ้าน แล้วก็ไม่กลับมาอีกเลย ทำให้ความสุขและความรักระหว่างเราและน้องเหมียวเลือนหายไป และไม่มีโอกาสเลี้ยงแมวอีกเลย

จนถึงวัยทำงานก็มีแมวมาแหวะเวียนในสวนหน้าบ้านเป็นประจำ แต่ก็ถูกค้ำน เช่นเคย แล้วในวันที่ฝนตกวันหนึ่งก็ได้ยินเสียงลูกแมวดังมาจากหน้าบ้านไม่ขาดสาย เช่นเดียวกับสายฝน เราออกตามหาต้นเสียงจนได้เจอน้องเหมียวสีขาวนวล มีรอยแผลที่หลังคอ ยืนตัวสั้นอยู่ใต้พุ่มไม้ เรารีบอุ้มมาหลบฝน น้องร้องเสียงดังมาก จนแม่และพี่ๆ เดินมา คำแรกที่เขากล่าวคือ “ห้ามเอาแมวเข้าบ้านนะ” เรารู้สึกสงสารมาก จึงตอบกลับไปว่า “เอาข้าวให้น้องก่อน น้องคงหิวมากเลยร้องเสียงดัง” แล้วรีบไปหยิบอาหารเม็ดของแมวที่ซื้อไว้ให้แมวจรพร้อมกับลังกระดาษมาเตรียมให้น้อง น้องกินอาหารเยอะมาก พอหันไปอีกที น้องนอนหลับปุ๋ย นึกในใจว่า “โถ สงสัยคงจะเหนื่อยและหิวมาก พรุ่งนี้ต้องพาไปหาหมอ” จากครั้งนั้นมาเราก็ซื้ออาหารเม็ดบ้าง คลุกข้าวกับปลาทูเ็น้องกินบ้างเป็นประจำ จนทุกคนในบ้านเริ่ม

คุ้นเคย เพราะความซื่ออ่อน ขี้เล่น ไม่ขี้บ่นถ่ายเลอะเทอะ ทุกคนจึงอนุญาตให้เราเลี้ยงต่อไป และแม่ก็ตั้งชื่อเราว่า “สินวล” ตามสีขนของเขาและความอ่อนหวานของเพศเมีย ในช่วงที่ผ่านมามีแมวตัวอื่นแวะเวียนเข้ามาในชีวิต ทั้ง “เลือน้อย” แมวจรที่ป่วยเป็นโรคคริปโตค็อกคัส (Cryptococcus) ที่ติดจากนกพิราบ ซึ่งจากไปภายในไม่กี่เดือน รวมทั้ง “หนูมาลี” แมวเปอร์เซียลูกผสมหิมาลายันที่ทาสแมวอย่าง **น้องโอทม-ภาวล ศุภนั้นทนานนท์** มอบให้เมื่อ 6 ปีก่อน

การเลี้ยงสินวลทำให้ฉันรู้สึกเหมือนมีเพื่อนเล่น เพื่อนคุย ได้เรียนรู้พฤติกรรมน่ารักมากมาย และมีแต่ความรักเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สินวลทำให้เราได้ศึกษาเรียนรู้วิธีการเลี้ยงแมวมากขึ้น และเป็นแมวคู่ชีวิตที่อยู่กับเรานานถึง 18 ปี ในวันที่เขาจากไป เรานั่งย้อนคิดถึงสิ่งที่เราได้เรียนรู้จากการเลี้ยงทั้งสินวล เลือน้อย และหนูมาลีที่ยังอยู่เป็นเพื่อนที่น่ารักจนถึงทุกวันนี้ จึงตั้งใจว่าอยากนำข้อมูลความรู้ที่มีอยู่มารวบรวมเป็นหนังสือให้ทาสแมวได้เรียนรู้

หนังสือ **“คู่มือเลี้ยงแมว : Cat Stories”** เล่มนี้ ผู้เขียนรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่ได้ค้นคว้าจากประสบการณ์ของตน การพูดคุยกับสัตวแพทย์ที่รู้จัก และเหล่าทาสแมวที่มากบอกเล่าเรื่องราวของตนไว้ในเล่มนี้ ทั้งยังมี **อาจารย์นายสัตวแพทย์วรรณสิทธิ์ จันทรวงศ์** และ **อาจารย์นายสัตวแพทย์เสถภุมิ ไพเราะ** ช่วยตรวจแก้ไขข้อมูลให้ยอดยิ่ง จึงทำให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จลงได้

ผู้เขียนหวังว่าหนังสือ **“คู่มือเลี้ยงแมว : Cat Stories”** เล่มนี้จะตอบทุกเรื่อง ที่ทาสแมวต้องรู้ และจะช่วยให้ทาสแมวและเหล่าแมวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขค่ะ

อุไร จิรมงคลการ

『สารบัญ』

CAT STORIES

กำเนิดการเลี้ยงแมว.....	7
การจำแนกแมว	10
มารู้จักสายพันธุ์แมว	12
แมวมงคลของไทย	21
กายวิภาคของแมว.....	27
อุปกรณ์ที่สำคัญสำหรับแมว	38
วิธีแนะนำน้องเหมียวสู่บ้านใหม่	45
เรียนรู้ท่าทางอ่านใจแมว.....	46
8 วิธีแมวบอกรัก.....	48
8 วิธีเอาใจแมวเหมียว.....	50
ทำความเข้าใจความต้องการเหมียวกันเถอะ	52
โรคที่ควรระวังของแมว	56
หลากหลายปัญหาเรื่องแมว.....	67
มาดูแลสุขภาพแมวกัน.....	88

มารู้จักทาสแมว

ศูนย์อนุรักษ์แมวไทยโบราณ จังหวัดสมุทรสงคราม

บ้านแมวไทย..... 100

บ้านแมวในสวน 106

Cat Human คนมีใจให้แมว..... 112

ตัดใจไม่ขาย เพราะใจรักแมว..... 118

Cat Garden by Tiggun แมวน้อยในสวน 124

Furqueen Professional Grooming

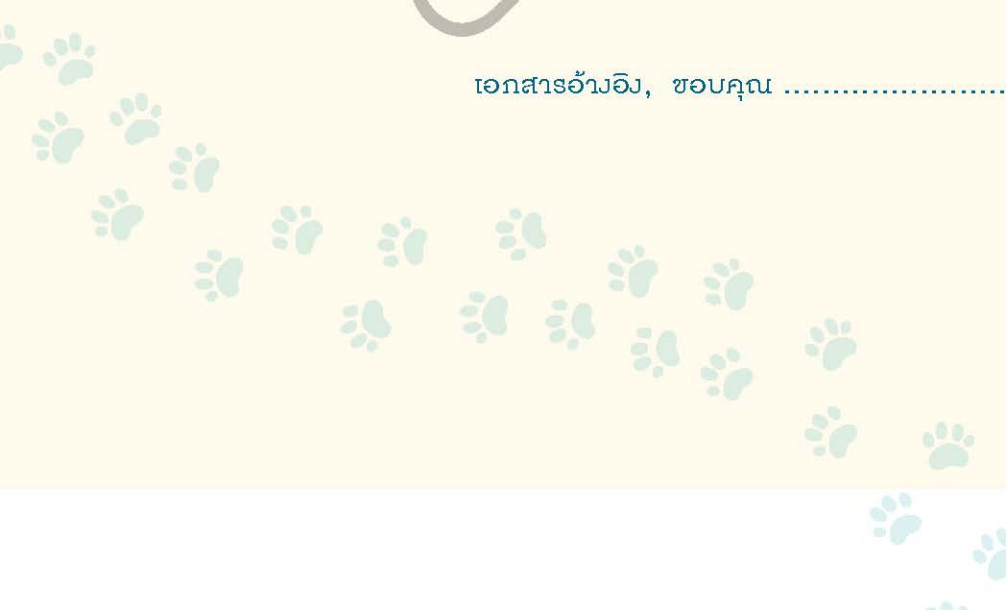
มือหนึ่งของการอาบน้ำแมวประกวด 130

Twinkie Ragdoll Cattery

แมวเร็กดอลผู้นำกอด..... 138

SweetiesKidsCattery เมนคูนผู้นำรัก..... 146

เอกสารอ้างอิง, ชอบคุณ 155

『CAT STORIES』

『กำเนิดการเลี้ยงแมว』

มีบันทึกไว้ว่า แมวเป็นสัตว์เลี้ยงที่กำเนิดขึ้นมานานกว่า 50 ล้านปีแล้ว โดยมีต้นตระกูลเป็นแมวป่าชนิดต่างๆ ที่กระจายพันธุ์อยู่ทั่วโลก และพบว่าสกุลเสือปลา (*Proailurus*) คือแมวที่พบในช่วงยุคก่อนประวัติศาสตร์ และเป็นบรรพบุรุษของสัตว์

ในสกุล *Pseudaelurus* ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของ Domestic Cat ในปัจจุบัน ชาวตะวันตกเชื่อว่าแมวมีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา ชาวอียิปต์เป็นคนกลุ่มแรกๆ ที่นำแมวมาเลี้ยงในบ้าน และเรียกแมวว่า "Myeu" ซึ่งออกเสียงคล้ายกับเสียงร้องของแมวนั่นเอง

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุดของ Domestic Cat คือการขุดพบซากแมวที่ฝังอยู่ใต้ดินในเมือง Shillourokambos ประเทศกรีซ มีอายุประมาณ 9,500 ปี ซึ่งอยู่ในยุคหินใหม่ (Neolithic Age) และคาดว่าแมวเป็นเสมือนสมบัติอันมีค่าของผู้คนในยุคนั้น

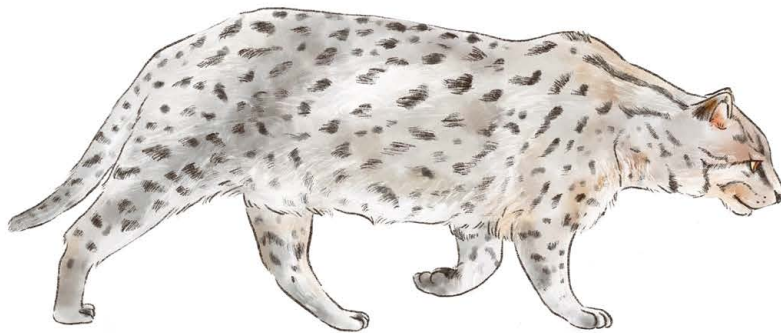

รูปปั้นเทพเจ้าบัสเตต

มีบันทึกไว้ว่า ในยุคอียิปต์โบราณ ประมาณ 4,000 ปีก่อนคริสตกาล ชาวนาได้นำแมวพื้นเมืองที่พบทั่วไป มาเลี้ยงจนเชื่องและให้ช่วยจับหนูในโรงนา ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรดีขึ้น ชาวปลาอาหารอุดมสมบูรณ์ และไม่พบโรคระบาดที่มีหนูเป็นพาหะ

ด้วยเหตุนี้ชาวอียิปต์โบราณจึงนับถือและบูชาแมวเป็นเทพเจ้า และยกย่องให้เป็นเทพเจ้าบัสเตต (Bastet)

ที่มีลำตัวเป็นคน แต่หัวเป็นแมว เป็นเทพเจ้าแห่งความรักและความอุดมสมบูรณ์ เมื่อแมวตายก็จะนำไปทำมัมมี่ โดยพบมัมมี่แมวในหลุมศพภายในพีระมิดมากถึงกว่า 3,000 ตัว ซึ่งปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์ในอังกฤษ

เสือปลาอยู่ในสกุล *Proailurus*
คล้ายแมวสกุล *Felis*

รูปปั้นแมวสีดิน
ที่สวมปลอกคอ
ซึ่งมีอายุประมาณ 600 ปี
ก่อนคริสตกาล

มีหลักฐานที่แสดง
ให้เห็นว่าแมวเป็นสัตว์ที่มี
ความสำคัญกับชาวอียิปต์
มากถึงขนาดที่ฟาโรห์มี
รับสั่งว่า ใครที่เลี้ยงแมว
ไม่ต้องทำงานตอนกลางวัน

ให้คอยนำแมวของตนมาเผ่ายังข้าวและเสบียงอาหารของฟาโรห์
ตอนกลางคืน เพื่อไล่หนูไม่ให้มากัดกินอาหารจนเสียหาย ทั้ง
ยังสร้างรูปปั้นเทพเจ้าแมวสีขาวไว้ในวิหารอีกด้วย พร้อมกับ
ออกกฎว่า หากใครฆ่าแมวจะต้องถูกลงโทษอย่างหนัก
นอกจากนี้ยังมีการลงโทษชาวโรมันที่ฆ่าแมวด้วยการแขวนคอ
ด้วยเหตุนี้ชนเผ่าที่ต้องการยึดครองอาณาจักรอียิปต์โบราณ
จึงใช้อุบายชั่วร้ายด้วยการอุ้มแมวไปออกรบด้วย แต่อาณาจักร
อียิปต์ไม่ได้ล่มสลายเพราะแมว และชาวอียิปต์ในยุคต่อมา
ก็ยังคงนับถือและบูชาเทพเจ้าแมวเช่นเดิม หากใครฆ่าแมว
ก็ยังคงถูกลงโทษเช่นเดิม และหากบ้านเรือนเกิดไฟไหม้ ชาว
อียิปต์จะช่วยชีวิตแมวออกมาก่อนหอบสัมภาระออกจาก
กองเพลิง แต่หากมีเหตุทำให้แมวเสียชีวิต เจ้าของจะเสียใจ
อย่างมาก และแสดงความเคารพด้วยการโกนขนคิ้วออก

ชาวยุโรปในอดีตเชื่อว่าแมวเป็นสัตว์เลี้ยงของแม่มด
โดยเฉพาะแมวดำ หากใครเลี้ยงแมวก็จะถูกประณามว่าเป็น
แม่มด และถ้าเป็นคนแก่จะโดนแมวทั้งเป็นทั้งคนและแมว ด้วย
เหตุนี้จึงทำให้ประชากรแมวลดน้อยลง ส่งผลให้หนูมีมากขึ้น
และเกิดโรคระบาดมากมาย

หลักฐานภาพวาดที่ยืนยันได้ว่า
ชาวจีนนิยมเลี้ยงแมวไว้ในบ้าน
เพราะเชื่อว่าเป็นแมวนำโชคและช่วยจับหนู

ต่อมาเมื่อชาวยุโรปออกเดินเรือเพื่อค้าขายสินค้าไปยัง
ทวีปต่างๆ ก็เลี้ยงแมวไว้เพื่อจับหนูบนเรือสินค้าอีกด้วย และ
เมื่อเรือสินค้าเทียบท่า แมวก็ลงจากเรือ แต่ไม่ได้กลับขึ้นเรือ
ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แมวแพร่พันธุ์ไปทั่วโลก มีการผสม
ข้ามสายพันธุ์ เกิดแมวพันธุ์ใหม่ๆ ที่เรียกว่า Domestic Cat
ที่มีลักษณะแตกต่างกันไป แต่ลักษณะเด่นที่ยังคงอยู่คือ ตาโต
หน้าแหลม ดังหลักฐานทางประวัติศาสตร์เก่าแก่ที่ขุดพบมี
แมวในพีระมิดประเทศอียิปต์หลายตัว ซึ่งแต่ละตัวมีลักษณะ
เหมือนกันและดูคล้ายกับแมวอะบิสซิเนีย

สำหรับในทวีปเอเชีย เดิมมีการเลี้ยงแมวเป็นสัตว์เลี้ยง
กันอยู่แล้ว ต่อมาเริ่มมีความนิยมมากขึ้น เพราะเชื่อว่าเป็น
สัญลักษณ์แห่งความโชคดี ประมาณค.ศ. 400 เป็นช่วงที่ชาวจีน
ผลิตผ้าไหมเป็นสินค้าของประเทศ ดังนั้นชาวจีนที่ประกอบ
อาชีพทอผ้าไหมจึงนิยมเลี้ยงแมวเพื่อจับหนูที่มากัดกินดักแด้
ตัวอ่อนหนอนไหม ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น ในปี ค.ศ. 1100
แมวสีเหลืองและสีขาวกลายเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีมูลค่าสูง เมื่อ
แมวแพร่พันธุ์มาในประเทศญี่ปุ่นราวปี ค.ศ. 500 ตามวัด

ในญี่ปุ่นนิยมเลี้ยงแมวไว้เช่นกัน และเชื่อว่าหากมีการตั้งตุ๊กตาแมวไว้ที่หน้าร้านค้าจะทำให้ขายดี

ในประเทศจีนเชื่อว่าแมวเป็นสัตว์นำโชค หากใครเลี้ยงจะทำให้มีโชคลาภ อยากรู้ก็ตาม ยังมีชาวจีนบางกลุ่มที่นิยมบริโภคเนื้อแมว เพราะเชื่อว่าช่วยบำรุงร่างกาย

สำหรับในเมืองไทยมีบันทึกไว้ว่า สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการเรียบเรียงเรื่อง "ตำราดูลักษณะแมว" ไว้ในตำราพรหมชาติ ซึ่งคัดลอกสืบต่อกันเรื่อยมา จนถึงสมเด็จพระพุฒาจารย์ (นวม พุทธสโร) อดีตเจ้าอาวาสวัดอนงคาราม ธนบุรี ซึ่งโปรดปรานการเลี้ยงแมว ท่านเป็นผู้ครอบครองตำราดูลักษณะแมวที่เป็นสมุดข่อย ซึ่งแบ่งแมวไทยเป็น 23 สายพันธุ์ เป็นแมวมงคล 17 สายพันธุ์ และแมวอัปมงคล 6 สายพันธุ์ โดยเรียบเรียงเป็นโคลงและกาพย์ บ่งบอกอุปนิสัยของแมวแต่ละพันธุ์และความเชื่อต่างๆ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แต่ละพันธุ์ล้วนมีลักษณะเด่นคือ ปราดเปรี้ยว ขี้ขี้ อ่อน ชอบประจบ รักเจ้าของ มีโลกส่วนตัวสูง แข็งแรงทนทาน ดังคำกล่าววว่าแมวมีเก้าชีวิต

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ได้พระราชทานแมววิเชียรมาศคู่หนึ่งแก่ นายโอเวน กูลด์ กงสุลชาวอังกฤษ และต่อมาพบว่าแมวกู่นี้ชนะการประกวดที่กรุงลอนดอน จึงทำให้ชาวอังกฤษนิยมเลี้ยงแมวไทยมากขึ้นจนแพร่ไปทั่วโลก และเรียกกันว่า Siamese Cat จึงเป็นหลักฐานหนึ่งที่ทำให้เห็นว่าคนไทยก็นิยมเลี้ยงแมวมานานหลายร้อยปี

เนื่องจากแมวขยายพันธุ์ง่าย จึงทำให้มีประชากรแมวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บางส่วนจึงกลายเป็นแมวจรจัดที่พบได้ทั่วไป โดยเฉพาะตามวัด

จนถึงปัจจุบันนี้คนไทยผู้มีชื่อเสียงหลายท่านที่รักและชื่นชอบการเลี้ยงแมว เช่น คุณสมิทธิ์ สุทรเวช คุณพิชัชวาศนาส่ง ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ครอบครัวของคุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และอีกหลายท่าน

『การจำแนกแมว』

แมวอยู่ในสกุล *Felis* มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Felis catus* เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในวงศ์ Felidae สกุลเดียวกับเสือไซบีเรีย (*Felis tigris altaica*) แมวป่าหลายชนิด รวมทั้งแมวบ้านที่เลี้ยงกันทั่วไปด้วย มีบันทึกไว้ว่า แมวสกุลนี้ถูกค้นพบครั้งแรกในประเทศแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเมื่อราว 8 - 10 ล้านปีมาแล้ว

แมวภูเขาจีน

จากการศึกษาหลักฐานฟอสซิลพบว่า สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมสกุลนี้กระจายพันธุ์ในทวีปแอฟริกา ยุโรป และเอเชีย ที่ค้นพบแล้วมี 9 ชนิด ได้แก่

แมวปากกรีซ (*Felis attica*)

ถือกำเนิดขึ้นเมื่อประมาณ 12 ล้านปี จากหลักฐานฟอสซิลที่พบในประเทศกรีซ แต่ปัจจุบันสูญพันธุ์ไปแล้ว

แมวภูเขาจีน (*F. bieti* : Chinese Desert Cat)

เป็นแมวประจำถิ่นของจีน

แมวบ้าน (*F. catus* : Domestic Cat)

มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกาและทะเลทรายในทวีปเอเชีย เป็นต้นกำเนิดของแมวลูกผสมที่เลี้ยงกันในปัจจุบัน

แมวป่า (*Felis chaus* : Jungle Cat)

มีถิ่นกำเนิดในเอธิโอเปีย ประเทศแถบตะวันออกกลางถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศไทย

แมวป่า

แมวป่ายุโรป (*F. lunensis* : Martelli's Cat)

เป็นแมวชนิดแรก ๆ ที่กำเนิดขึ้นเมื่อประมาณ 2.5 ล้านปีมาแล้ว จากหลักฐานฟอสซิลที่พบในอิตาลีและยังการี ปัจจุบันสูญพันธุ์ไปแล้ว และคาดว่าเป็นต้นกำเนิดของแมวป่ายุโรป

แมวป่ายุโรป

แมวป่าพัลลาส (*F. manul* : Pallas's Cat)

มีถิ่นกำเนิดทางตอนกลางของทวีปเอเชีย ตั้งแต่ทางตะวันตกของอิหร่านถึงตะวันตกของจีน

แมวป่าพัลลาส

แมวทราย (*F. margarita* : Sand Cat)

มีถิ่นกำเนิดในทะเลทรายสะฮาราในทวีปแอฟริกา แอลจีเรีย ไนเจอร์

แมวตีนดำ (*F. nigripes* : Black-footed Cat)

พบในทุ่งหญ้าสะวันนาของบอตสวานา นามิเบีย เอธิโอเปีย แอฟริกาใต้ แองโกลา ซิมบับเว

แมวป่ายุโรป (*F. silvestris* : Wild Cat)

พบในทวีปยุโรปถึงตะวันตกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย และทุ่งหญ้าสะวันนาของทวีปแอฟริกา ลักษณะคล้ายกับแมวภูเขาจีน

แมวตีนดำ

『บารุ้จักสายพันธุ์แมวที่นิยมเลี้ยงกัน』

สำหรับแมวที่นิยมเลี้ยงกันในปัจจุบันเกิดจากการผสมและคัดเลือกพันธุ์โดยมนุษย์ มีหลายสายพันธุ์ที่มีลักษณะหลากหลายกว่าแมวชนิดแท้ที่กล่าวข้างต้น สามารถจำแนกได้ตามลักษณะขน เป็น **แมวขนสั้น** (Short-haired Cat) และ **แมวขนยาว** (Long-haired Cat) ซึ่งมีมากกว่า 60 สายพันธุ์ จึงกล่าวถึงบางพันธุ์ที่นิยมเลี้ยงกันทั่วโลก ดังนี้

1. แมวอะบิสซิเนียน (Abyssinian)

กล่าวกันว่ากำเนิดมานานกว่า 4,000 ปีมาแล้ว และเชื่อว่าเป็นต้นแบบแมวคัทดี้ลิทซ์ซึ่งเป็นเทพเจ้าของชาวอียิปต์โบราณ ดังหลักฐานรูปปั้นแมวในพีระมิดนั่นเอง เป็นแมวขนาดกลาง ขนสั้นเป็นมัน สีน้ำตาลเข้มไปจนถึงน้ำตาลอ่อน และขาว ใบหูใหญ่แหลม ลำตัวเพรียว ปราดเปรียว ซื่อสัตย์ เชื่องและรักเจ้าของ ชี้เล่น ไม่อยู่นิ่ง แข็งแรง อายุยืนถึง 20 ปี นิยมเลี้ยงกันมากในสหรัฐอเมริกา ควรหมั่นแปรงขน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์

Abyssinian

ภาพ : <https://pexels.com>

2. อเมริกันบ็อบเทล (American Bobtail)

คาดว่าเป็นลูกผสมของพันธุ์แมงซ์ ลักษณะเด่นคือลำตัวขนาดกลางถึงใหญ่ มีกล้ามเนื้อแข็งแรง ศีรษะกลม หน้ากว้าง ตากลมโต หางกุดสั้น หรือที่เรียกว่า Bobtail ขนสั้นเป็นมัน สีนํ้าตาลถึงนํ้าตาลอ่อน มีลายริ้วสีนํ้าตาลเข้มพาดตามแนวขวาง ลำตัวดูคล้ายลายเสือ เลี้ยงง่าย แข็งแรง ซื่ออ่อน รักเจ้าของมาก ไม่ค่อยส่งเสียงร้อง ในเมืองไทยยังไม่มีผู้เลี้ยง

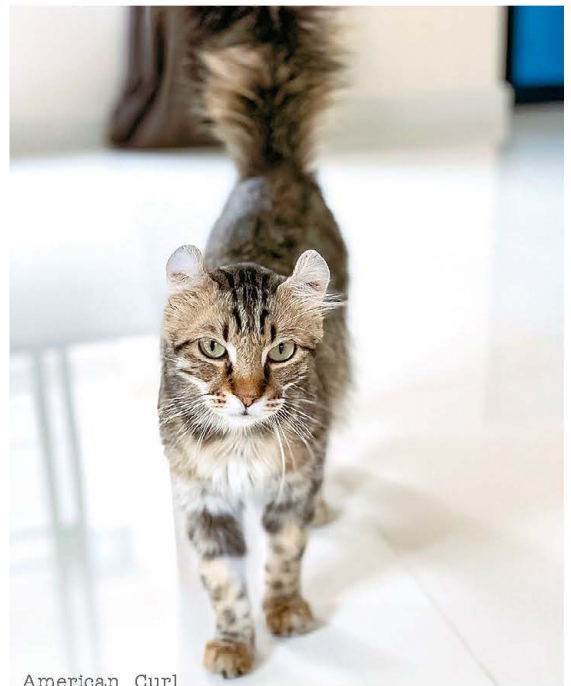

American Bobtail

ภาพ : <https://petfinder.com>

3. อเมริกันเคิร์ล (American Curl)

มีถิ่นกำเนิดในสหรัฐอเมริกา ลำตัวปานกลาง ลูกแมวที่เพิ่งเกิดใหม่มีใบหูตรง เมื่อมีอายุ 2 สัปดาห์ใบหูจะเริ่มขด อีก 4 เดือนหูขดจะแข็งขึ้น มีทั้งพันธุ์ขนสั้นและขนยาว ขนนุ่มเป็นมันเงา เพศผู้จะดูสง่างามกว่าเพศเมีย ดวงตากลม มีนิสัยร่าเริง ไม่ดูเป็นมิตรกับทุกคน ซื่อสัตย์ ซื่อเส้น เลี้ยงง่าย แต่ไม่ค่อยส่งเสียงร้อง มีส่งเสียงครางในลำคอเบาๆ รักเจ้าของ นิสัยคล้ายสุนัข หมั่นรักษาความสะอาดโดยเฉพาะใบหู ป้องกันใบหูเสียหาย ติดเชื้อ หากดูแลไม่ดี กระดูกอ่อนที่หูจะเสียหาย

American Curl

ภาพ : Cat Human คนมีใจให้แมว

4. อเมริกันชอร์ตแฮร์ (American Shorthair)

มีถิ่นกำเนิดในสหรัฐอเมริกา ในช่วงที่มีการย้ายถิ่นฐานของชาวยุโรปมักนำแมวลงเรือไปด้วย เพื่อไว้ล่าหนูที่มากัดกินเสบียงบนเรือเสียหาย จึงเกิดแมวลูกผสมใหม่ๆ ขึ้นจนกลายเป็นพันธุ์นี้ ลำตัวไม่ใหญ่มาก ขาใหญ่ยาว มีใบหน้ากลมมน ศีรษะกลมมน คางใหญ่ ตกกลมโต ขอบตาดำบนโค้งลง ตาสีเหลืองอมเขียวถึงสีฟ้า ขนสั้นหนาสีเทา มีลวดลายสีดำพาดตามลำตัว รูปทรงของลำตัวและลวดลายแตกต่างกันไป เป็นแมวพันธุ์หนึ่งที่เป็นมิตรกับเจ้าของ ชี้เล่น อยู่ไม่นิ่ง ฉลาดและฝึกฝนง่าย ดูแลง่าย หมั่นแปรงขนให้บ้าง เพื่อให้ขนที่ตายหลุดร่วง ตัดเล็บและทำความสะอาดหูเป็นประจำ แต่มีจุดด้อยคือ มักมีปัญหาโรคหัวใจ ซึ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม เช่น ถ้าพ่อแม่พันธุ์เป็นโรคหัวใจ ลูกที่ได้จะเป็นโรคหัวใจด้วย

American Shorthair

ภาพ : Daily Dog Grooming & Homestay

5. เอกโซติกชอร์ตแฮร์ (Exotic Shorthair)

เป็นลูกผสมของพันธุ์เปอร์เซียกับอเมริกันชอร์ตแฮร์ ศีรษะกลม หน้าแบน จมูกสั้น ตาใหญ่ หูเล็ก ลำตัวอ้วน คล้ายแมวเปอร์เซีย แต่ขนสั้นหนาเหมือนอเมริกันชอร์ตแฮร์ ขนมีสามสีคือ สีขาว น้ำตาล ส้ม มีนิสัยซื่อสัตย์กับเจ้าของ ไม่เจ้าอารมณ์ อุดหนุน รักสงบ ชอบนั่งตักเจ้าของแล้วนำจุกมาแตะที่ใบหน้า คอหมั่นทำความสะอาดคราบน้ำตารอบดวงตาและใบหน้า เพราะมักเป็นโรคไซนัสและโรคไต คอหมั่นดูแลและพบสัตวแพทย์เป็นประจำ

Exotic Shorthair

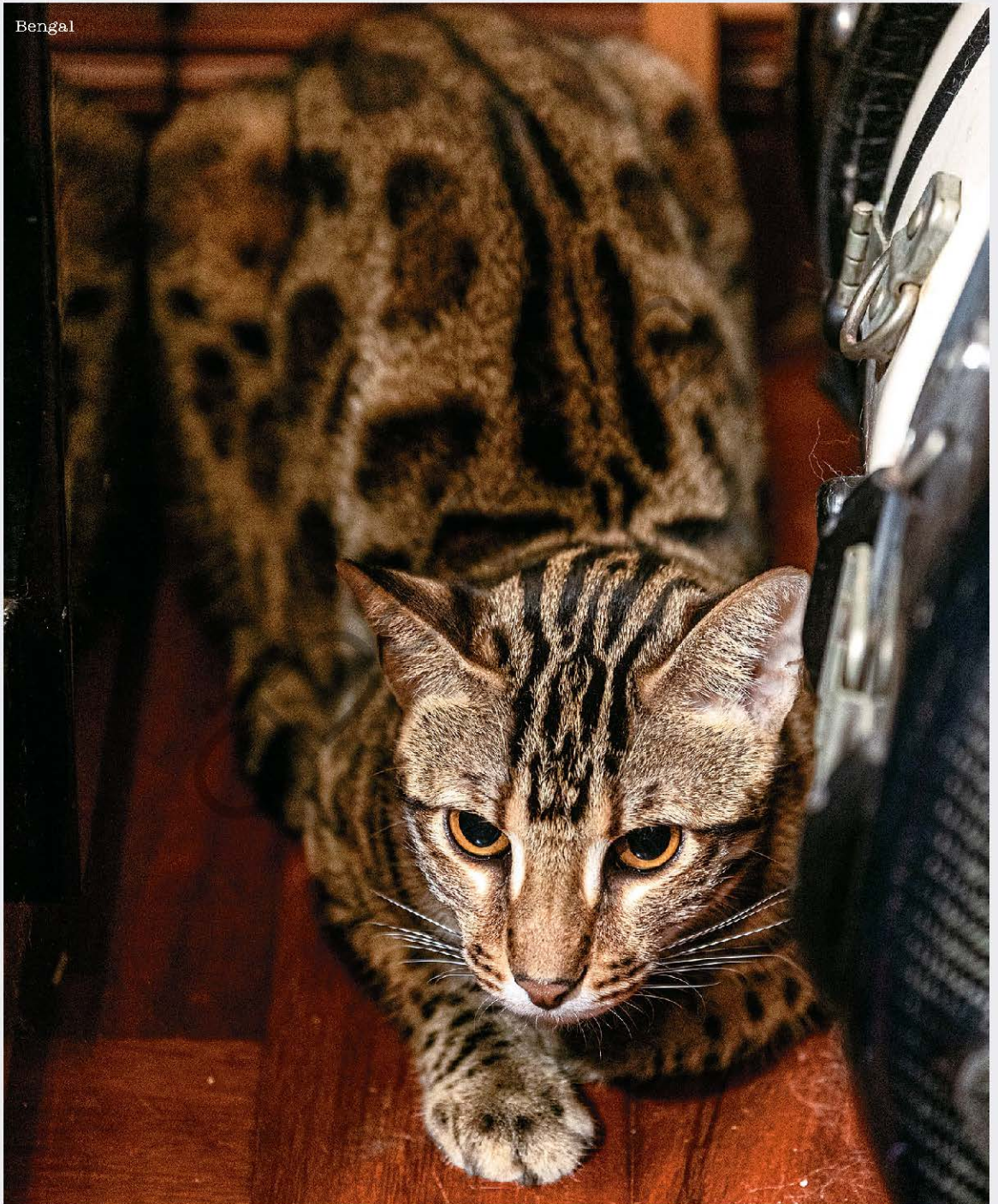
ภาพ : <https://pinkpawpal.com>

6. เบงกอล (Bengal)

มีบันทึกไว้ว่า ค้นพบครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1889 คาดว่าพัฒนาพันธุ์มาจากแมวบ้าน (*Felis catus*) กับแมวป่า Leopard Cat (*Prionailurus bengalensis*) ที่มีถิ่นกำเนิดในเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลำตัวเพรียว ใบหน้าสามเหลี่ยม หูใหญ่ตั้ง ขนสั้นสีน้ำตาล มีแถบและวงจุดสีดำกึ่งกลางวงสีน้ำตาลเข้มกระจายทั่วลำตัวคล้ายลายหินอ่อน บางตัวคล้ายลายก้อนเมฆ ตาสีเหลืองเข้ม หางเรียวยาวมีลายสีดำพาดตามขวาง เป็นแมวที่ปราดเปรียว รักสันโดษ อยากรู้อยากเห็น เลี้ยงง่าย

ปัจจุบันมีพันธุ์ทอยเกอร์ (Toyger) เป็นลูกผสมของแมวบ้านกับแมวเบงกอล ซึ่งพัฒนาสายพันธุ์โดย Judy Sudgen ลำตัวไม่ใหญ่นัก ขนสั้นสีน้ำตาลอ่อนถึงเข้ม มีลายพาดสีน้ำตาลเข้มถึงดำ แต่ละตัวมีเฉดสีต่างกัน อ้วนเก้งและปลายหางมีสีดำ นิสัยชี้เล่น ฉลาดและฝึกฝนได้ แข็งแรง เลี้ยงง่าย คอหมั่นตัดเล็บให้เป็นประจำ

Bengal

British Shorthair

7. บริติชชอร์ตแฮร์ (British Shorthair)

มีบันทึกไว้ว่า เป็นพันธุ์ซึ่งมีการเผยแพร่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นแมวที่มีสีขนสวยงาม ดูแปลกตาจากพันธุ์อื่นๆ ลำตัวกะทัดรัด มีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง ปอดใหญ่ ขาสั้นป้อม โคนหางใหญ่ คีระกลม หูเล็ก คางกลม ตาใหญ่ สีเหลืองหรือสีฟ้า ขนสั้นหนาสีเทาอมฟ้าหรือเทาเหลืองเงิน ปัจจุบันมีการปรับปรุงพันธุ์ลูกผสมใหม่ที่ใช้สีขนแตกต่างจากเดิม เช่น สีดำ น้ำตาลเข้ม เทาอ่อน ขาวครีม หรือมีสีขาวและแต้มสีส้มสลับกับสีเทาเข้มคล้ายลายหินอ่อน

8. เบอร์มีส (Burmese)

คือแมวสกุลลักษณะ หรือแมวทองแดงนั่นเอง สีน้ำตาลแดงคล้ายสีทองแดงตั้งชื่อ ไปหน้ารูปหัวใจ ตาสีเหลือง ขนเป็นมันคล้ายกำมะหยี่ กล่าวกันว่า มีแมวที่คล้ายกับเบอร์มีสแพร่มาสู่ทวีปอเมริกาเหนือในช่วงปี ค.ศ. 1930 หลังจากนั้นอีก 40 ปี American Burmese จึงเกิดขึ้น ซึ่งมีลักษณะต่างจากพันธุ์เบอร์มีสธรรมดาตรงรูปทรงที่ดูคล้ายแมวทางทวีปยุโรปมากขึ้น ลักษณะเด่นคือ ขนสั้นแน่นเป็นมัน มีหลายสี ตั้งแต่สีน้ำตาลเข้มถึงอ่อนและสีส้ม หูใหญ่ รูปหน้าค่อนข้างกลม

Burmese

Japanese Bobtail

9. เจแปนีสบ็อบเทล (Japanese Bobtail)

พบในญี่ปุ่นครั้งแรกเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 6 ที่วัดโกโตกุจิ ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่าเป็นแมวแห่งโชคลาภ โดยเฉพาะตัวที่มีสามสี คล้ายกระดองเต่าที่เรียกว่ามิเกะ (Mi-Ke) ซึ่งส่วนใหญ่เป็น เพศเมีย ชาวญี่ปุ่นเรียกแมวพันธุ์นี้ว่ามานะกิเนโกะ (Maneki Neko) หรือแมวกวัก และเชื่อว่าจะทำให้คนดี ๆ เข้ามา

คาดว่าเป็นลูกผสมของแมวในแถบเอเชีย มีบันทึกไว้ว่า Gambier Bolton ได้กล่าวถึงครั้งแรกในหนังสือ *Book's of Cat* ที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1903 ลักษณะเด่นคือ ลำตัวขนาดกลาง กระดูกและกล้ามเนื้อแข็งแรง หน้าค่อนข้างกลม ต่างจากแมว ลูกผสมในเอเชียพันธุ์อื่น ๆ ตรงลักษณะหางที่กุดเป็นก้อนกลม คล้ายหางกระต่าย มีทั้งขนสั้นและขนยาว สีขาว ดำ ส้ม หรือขาวปนดำ หรือขาวปนส้ม หรือมีสามสีดูคล้ายกระดองเต่า ตากลมสีเหลืองอำพันหรือสีฟ้า เป็นแมวที่กระตือรือร้น อ่อนหวาน น่ารัก และฉลาด เข้ากับคนแปลกหน้าได้ดี เสียงนุ่ม เสียงง่าย กระโดดได้สูง

10. เมนคูน (Maine Coon)

มีถิ่นกำเนิดในสหรัฐอเมริกา เป็นลูกผสมตามธรรมชาติ ระหว่างแมวบ้านกับแมวป่าอเมริกันลิงซ์ (American Lynx)

ซึ่งชื่อพันธุ์มาจากชื่อรัฐเมน (Maine) ที่พบแมว พันธุ์นี้ และคำว่า Coon มาจากความเชื่อว่าเป็น แมวที่ผสมข้ามกับแรคคูน ตามลักษณะหางที่เป็น พวงคล้ายกัน ถือเป็นพันธุ์แมวที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ขนาดตัวเท่ากับสุนัข หน้ายาว หน้าผากใหญ่ หูตั้ง และมีขนที่ปลายหูคล้ายแมวป่า ตากลม ใหญ่ มีขนค่อนข้างยาว เพศผู้มีขนยาวที่แผงคอ มากกว่าเพศเมีย อู้งักใหญ่ เท้าหน้ามีนิ้วข้างละ 5 นิ้ว ส่วนเท้าหลังมีข้างละ 4 นิ้ว มีนิสัยขี้อ้อน รักสันโดษ ไม่ค่อยร้อง คอห่านแปร่งขนอยู่ เสมอ แต่ขนไม่แน่นเท่าเปอร์เซีย จึงดูแลงายกว่า ทั้งยัง แข็งแรงทนทานกับสภาพอากาศในเมืองไทย

Maine Coon

11. มันช์กิน (Munchkin)

หรือมีอีกชื่อว่า Sausage Cat เป็นแมวที่เกิดจากการกลายพันธุ์เองในธรรมชาติ และมีความผิดปกติทางพันธุกรรมเกิดเป็นแมวพันธุ์แคระที่มีขาสั้นกว่าแมวทั่วไป พบครั้งแรกในช่วงปี ค.ศ. 1940 - 1949 โดยสัตวแพทย์ชาวอังกฤษพบว่า มีแมวที่มีขาสั้นเกิดขึ้นเอง หลังจากนั้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยังพบแมวขาสั้นเกิดขึ้นในรัสเซียและสหรัฐอเมริกา

แมวมันช์กินถูกเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักครั้งแรกในปี ค.ศ. 1991 ลักษณะเด่นคือคล้ายกับแมวบ้านทั่วไป แต่มีขาสั้นกว่าแมวปกติครึ่งหนึ่ง ขาหลังจะโค้งงอ แต่ยังสามารถวิ่งและกระโดดได้เช่นเดียวกับแมวพันธุ์อื่น เป็นมิตรกับทุกคน ขี้อ้อน ฉลาด และเลี้ยงง่าย เพศผู้มีขนาดใหญ่กว่าเพศเมียเล็กน้อย มีทั้งขนสั้นและขนยาว สามารถผสมข้ามพันธุ์กับแมวปกติ จะให้ลูกที่มีขาสั้นได้ แต่ถ้าผสมกับแมวขาสั้นด้วยกันอาจให้ลูกได้ไม่ติดนัก ปัจจุบันมีลูกผสมมันช์กินหลายสายพันธุ์ที่มีขาสั้นกว่าปกติ ซึ่งได้รับการยอมรับจากสมาคมแมวนานาชาติแห่งประเทศอังกฤษ (The International Cat Association - TICA) แต่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับสมาคมแมว (Cat Fancier's Association) เพราะถือว่าเป็นแมวที่มีความผิดปกติ

Munchkin

ภาพ : <https://unsplash.com>

12. เปอร์เซีย (Persian)

มีถิ่นกำเนิดในแถบเปอร์เซียหรืออิหร่าน เป็นลูกผสมของแมวเตอร์กิชแองโกรา (Turkish Angora) กับแมวสายพันธุ์อื่นที่ชาวอังกฤษพัฒนาพันธุ์ขึ้น ลำตัวขนาดกลาง กระดูกใหญ่ แข็งแรง คีระและใบหน้ากลม ตากลมโตอยู่ห่างกัน จมูกหัก โดยจุดหักจะอยู่ระหว่างจมูกกับหน้าผาก หากมองด้านข้างจะเห็นเป็นร่องระหว่างดวงตาสองข้าง ถ้าเป็นลักษณะที่ดี จมูกจะอยู่ระดับเดียวกับตา ลำตัวสั้น ขาสั้นเตี้ย หูเล็ก ปลายหูมนอยู่ห่างกัน หางตรงขนยาวฟูเป็นพวง ดูสง่างาม ปัจจุบันมีหลายสายพันธุ์ ซึ่งเกิดจากการพัฒนาสายพันธุ์จนมีความหลากหลายมากขึ้น นิสัยอ่อนโยน ร่าเริง เข้ากับคนง่าย ขี้อ้อน ฉลาด ควรมั่นแปรงขนทุกวันเป็นประจำ พร้อมทำความสะอาดดวงตาและใบหู ไม่ควรปล่อยให้ออกนอกบ้านบ่อย อาบน้ำและตัดแต่งขนอยู่เสมอเพื่อป้องกันขนจับตัวเป็นก้อน

แมวเปอร์เซียมักมีปัญหาเกี่ยวกับระบบหายใจ ควรสังเกตพฤติกรรมว่ามีอาการหายใจเสียงดังหรือกรนดังผิดปกติหรือไม่ ถ้ามีอาการควรรีบไปพบสัตวแพทย์

ภาพ : <https://pinkpawpal.com>

Ragdoll

13. แร็กดอล (Ragdoll)

มีถิ่นกำเนิดในสหรัฐอเมริกา ลำตัวใหญ่ หน้าค่อนข้างกลม ตากลมโตสีฟ้า ขนยาวแน่นสีขาว มีสีน้ำตาลปนบริเวณหู สองข้าง หน้า จมูก ลำตัว ขา และหาง แต่ละตัวมีสีแตกต่างกัน เป็นแมวที่รักสงบ ร้องเสียงเบา เวลาอุ้มมักจะทิ้งตัวลงคล้ายตุ๊กตา จึงมีชื่อเรียกว่า Ragdoll ชอบเลียขนแต่ตัวตลอดเวลา จึงมักเกิดปัญหาขนจับตัวเป็นก้อนในกระเพาะอาหาร (Hairball) ควรหมั่นแปรงขนเป็นประจำ ให้กินอาหารสูตรป้องกันก้อนขน และหมั่นสังเกตอาการว่ากินอาหารได้ปกติหรือไม่ อาเจียนหรือไม่ ถ้าเกิดอาการควรพาไปพบสัตวแพทย์

14. สกอตติชโฟลด์ (Scottish Fold)

มีถิ่นกำเนิดในสกอตแลนด์ เป็นแมวขนาดกลาง ศีรษะกลม มีทั้งหูตั้งและหูพับ หรือหูพับครึ่งหนึ่งของใบหูหรือสองใบในสาม มีทั้งขนสั้นและขนยาว เพศผู้มีลำตัวใหญ่กว่าเพศเมีย มีนิสัยขี้เล่น อยู่ไม่นิ่ง ขี้อ้อน ชอบคลอเคลีย สุภาพเรียบร้อย แต่ไม่ค่อยส่งเสียงดัง เป็นสายพันธุ์ที่เลี้ยงง่าย ควรหมั่นแปรงขน 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์สำหรับขนสั้น แต่ถ้าเป็นพันธุ์ขนยาวควรใช้หวีเหล็กแปรงขนและทำความสะอาดหูเป็นประจำทุกวัน ถ้าเป็นพันธุ์แท้จะแข็งแรงมาก ราคาซื้อขายในเมืองไทย ถ้าเป็นพันธุ์แท้ 20,000 - 40,000 บาท ถ้าลูกผสมควรพิจารณาฟาร์มที่เลี้ยง เพราะแมวลูกผสมบางตัวมียีนที่ผิดปกติเกี่ยวกับการพับหู อาจทำให้พิการได้

Scottish Fold

- กำเนิดการเลี้ยงแมว
- มารู้จักสายพันธุ์แมวที่นิยมเลี้ยงกัน
- เรียนรู้กายวิภาคของแมว
- วิธีแนะนำน้องเหมียวสู่บ้านใหม่
- ทำความสะอาดน้องเหมียวกับตะอะ
- มาดูแลสุขภาพแมวกัน
- วิธีบอกรักแมว
- โรคที่ควรรู้ของแมว และหลากหลาย
ปัญหาสำหรับคนเลี้ยงแมว

หนังสือคู่มือเลี้ยงแมว : CAT STORIES

ผู้เขียนเป็นคนหนึ่งที่ตกหลุมรักและกลายเป็น
ทาสแมวอย่างถอนตัวไม่ขึ้น แต่จะทำอย่างไรให้
เลี้ยงน้องเหมียวได้แข็งแรงที่สุด มีความสุขที่สุด
เพื่อให้เขาอยู่กับเราไปนานๆ จึงได้รวบรวมเรื่องราว
ที่สำคัญในการเลี้ยงแมว พร้อมนำผู้ที่ชื่นชอบ
แมวหลายท่านมาบอกเล่าเรื่องราว เพื่อสร้าง
แรงบันดาลใจให้ทาสแมวทุกคน หนังสือเล่มนี้
จึงเป็นหนังสือที่จะตอบทุกคำถามที่ทาสแมวต้องรู้
ขอให้มีความสุขกับการเลี้ยงแมวค่ะ

...อุไร จิรมงคลการ

ที่ปรึกษา
อาจารย์นายสัตวแพทย์วรรณสิทธิ์ จันทรวงศ์
อาจารย์นายสัตวแพทย์เสลภูมิ ไพเราะ